

[H. C. Hansen.]

Han åd og drak, var altid glad,
han ingenting bestille gad,
tilsidst han gad ej heller leve.“

Må jeg i anledning af denne af megen takt og kultur prægede venlighed overfor en politisk modstander have lov til at udtrykke min store glæde over, at den danske stat yder tilskud til venstres oplysningsorganisation, „Liberal Oplysningsforbund“, der ledes af den tidligere undervisningsminister hr. Hartling. Det er min oprigtige tro, at denne organisation har en stor mission blandt den del af venstres pressemænd, som „Sorø Amtstidende“s redaktør tilhører, en mission af elementær art, nemlig ganske simpelthen at opdrage sådanne redaktører til at forstå, at de ikke mister i anseelse ved at optræde som gentlemen. Skulle enetimer overfor en enkelt redaktør være fornødne, og mangler der midler hertil, tilsiger jeg mit partis medvirken til trods sparebestræbelser at tilvejebringe en passende forhøjelse af statstilskuddet. Der er virkelig opgaver, vi må være fælles om.

Baggrunden for den nye regeringsdannelse er jo kendt. Regeringen kom i mindretal på et tidspunkt, hvor man måtte formode, at vejen var banet for samarbejde, og på et spørgsmål, som i den nuværende valutasituation måtte tillægges meget stor betydning. Jeg ser nu, at regeringspartierne presse muntret sig med at tale om den regering, der løb fra ansvaret. Da vi blev siddende som en konsekvens af regeringsforhandlingerne efter valget, blev vi skældt ud for taburetklæbere og for folk, der for enhver pris — imod vælgerne klare afgørelse — ville blive siddende, og der var uhyre bitterhed i regeringspartierne presse over det negative udfald af regeringsforhandlingerne. Disse evindelige klicheer snart om taburetklæbere, snart om folk, der løber fra ansvaret, gør derfor et meget ringe indtryk på mit parti. Vi har, som den tidligere statsminister, det ærede medlem hr. Hans Hedtoft sagde det i sin erklæring her i rigsdagen fornylig, bestræbt os for at tilvejebringe den fornødne gensidige samarbejdsvilje her i det høje ting, men hverken venstre eller de konservative var øjensynlig indstillet på at opfylde det samarbejdskrav, som de nu — i deres stilling som mindretalsregering — fremholder overfor rigsdagen.

Denne regerings levetid diskuteres jo livligt i alle kredse, og der fabuleres om hastige stormløb fra socialdemokratiets side. Jeg beklager, at jeg hverken kan indlade mig på opstilling af tidstabeller,

fastlæggelse af grundlag for eller forudsigelser om ministerstorm. Regeringens politik eller rettere sagt dens vilje i praksis til samarbejde bliver afgørende for os. For at citere en tidligere æret taler i det høje ting vil jeg sige, at

„det politiske spil er jo ofte udsat for kritik og også ofte for uberettiget kritik fra befolkningens side. Man finder, at fiduserne i højere grad interesserer vort lands politikere end en saglig og ansvarsbevidst løsning af tidens opgaver. Det er min tro, at disse billige politiske midler ikke længere interesserer det danske folk.“

„Fiduser“ og „billige politiske midler“ — det var en udtalelse af den højtærede indenrigsminister, jeg citerede, men jeg skylder dog tinget at oplyse, at udtalelsen blev fremsat i august, medens den højtærede indenrigsminister beskedent undlod at gentage udtalelsen under smørstormen.

Det skal imidlertid siges ved denne debat, at socialdemokratiet ikke agter at lade sin holdning eller sine afgørelser i de enkelte situationer bestemme af hverken retsforbundets dusinløjer eller kommunisternes stjernenumre. Det dagsordenshalløj, som er de to partiers speciale, vil ikke kunne aftvinge socialdemokratiet interesse. Vi har ikke til hensigt at bortse fra disse to partiers stemmæssige betydning ved sagernes behandling i det høje ting, men vi vil gerne på forhånd have sagt, at vi ikke vil forpligte os til at lave afværgedagsordener hver gang, de to partier vil lege røvere og soldater. Vi skal selv vide at tage et initiativ på det tidspunkt, vi finder rettest.

Det er unægtelig en paradoksal optakt, regeringen har præsteret for denne debat om store økonomiske anliggender og vidtrækkende lovgivningsindgreb. Jeg tænker ikke her på dette, at en socialdemokratisk regering er skiftet ud med en venstre-konservativ, selvom jeg er mig bevidst, at det lettest tilgængelige argument, man fra de to nyslåede regeringspartiers side vil anvende imod os, er beskyldningen for bitterhed og fornærmelse over, at vi ikke længere er regeringsparti. Sådantale interesserer mig ikke, og jeg afviser på forhånd et sådant motiv. Det paradoksale, jeg tænker på, er, at den nye regering forelægger os en økonomisk oversigt, som svarer til den tidligere regerings med den undtagelse, at vurderingen er skærpet i en for landet ulukkelig retning. Der er udsigt til et udækket valutaunderskud i år på 400-500 mill. kr., og for næste år tårner det sig for